

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Оцінка інфляції за серпень 2015 року

Другий місяць поспіль індекс споживчих цін (далі - ІСЦ) знижувався (на 0.8% у серпні). Як і попереднього місяця визначальну роль у зниженні цін відігравав сезонний чинник. За вирахуванням його впливу приріст ІСЦ становив 0.3%. У річному вимірі споживча інфляція сповільнилася до 52.8%.

Сезонне збільшення пропозиції овочів та фруктів призвело до суттєвого зниження цін на ці групи товарів, яке компенсувало типове для цього місяця подорожчання цукру, яєць та безалкогольних напоїв, а також зростання цін на м'ясо та м'ясопродукти. У цілому ціни на сирі продукти в серпні зменшилися на 3.5%.

Також продовжила знижуватися вартість палива на внутрішньому ринку (на 1.1%), що пов'язано зі здешевленням нафти на зовнішніх ринках на фоні відносно стабільної ситуації на валютному ринку України.

В умовах незначного збільшення вартості послуг ЖКГ (в основному за рахунок квартирної плати) зростання адміністративно регульованих тарифів та цін продовжило уповільнюватися (до 0.5% за серпень). У результаті небазова інфляція в серпні була від'ємною та становила 1.7%.

Стабілізація ситуації на валютному ринку, досить жорстка фіскальна та монетарна політика, низький споживчий попит стримували зростання базового ІСЦ, яке за серпень становило 0.2%. У річному вимірі базова інфляція сповільнилася до 42.4%.

Індекс цін виробників (далі – ІЦВ) за серпень знизився на 0.3%, що пов'язано зі зменшенням цін у добуванні сирової нафти та металевих руд на фоні відповідної цінової динаміки на зовнішніх ринках. У річному вимірі зростання ІЦВ уповільнилося до 33%.

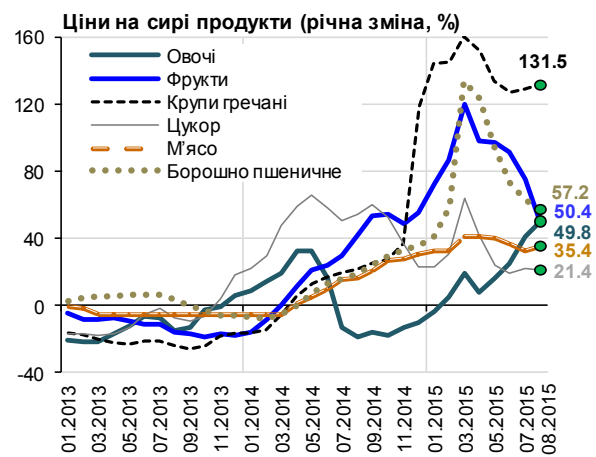
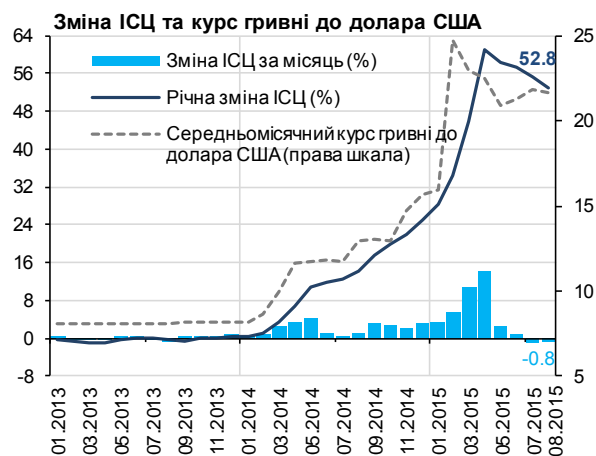
У серпні ціни на споживчому ринку знижувалися другий місяць поспіль (на 0.8%). Це сприяло зменшенню річних темпів інфляції (до 52.8%).

Визначальну роль у формуванні такої цінової динаміки відігравав сезонний чинник, який насамперед позначився на вартості сирих продуктів (знизилися на 3.5%). За вирахуванням впливу сезонного чинника ІСЦ зріс на 0.3%.

Так збільшення пропозиції овочів та фруктів є типовим явищем для літніх місяців, що обумовило зниження цін на ці групи товарів (на 16.2% та на 17.2% у серпні поточного року відповідно). Найбільше знизилися ціни на кавуни, помідори, буряк, моркву, виноград та перець солодкий. Це компенсувало сезонне подорожчання цукру, яєць та безалкогольних напоїв, а також зростання цін на м'ясо та м'ясопродукти через зниження пропозиції свинини.

Також продовжила знижуватися вартість палива на внутрішньому ринку (на 1.1%), що пов'язано зі здешевленням нафти на зовнішніх ринках на фоні стабільної динаміки обмінного курсу гривні.

Приріст адміністративно регульованих цін зменшився до 0.5% за місяць унаслідок незначних темпів зростання тарифів ЖКГ у серпні (подорожчання послуг ЖКГ на 0.2% було обумовлене в основному збільшенням квартирної плати на 0.6%). Приріст цін на алкогольну та тютюнову продукцію зменшився до 1.1%. Вартість хліба

Джерело: ДССУ.

знизилися на 0.3% за місяць унаслідок подешевшання борошна та зерна через високий урожай зернових та несприятливу зовнішньоекономічну кон'юнктуру.

У результаті **небазова інфляція була від'ємною та становила -1.7% за серпень, у річному вимірі – уповільнилася до 62.7%.**

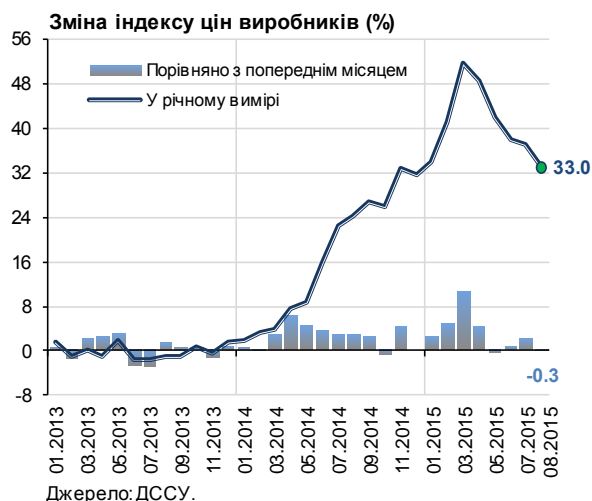
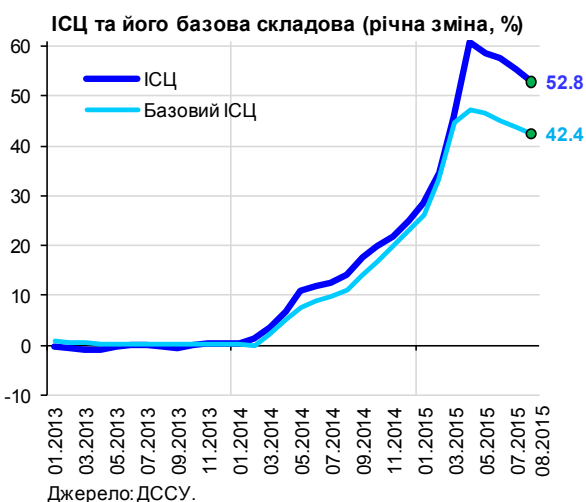
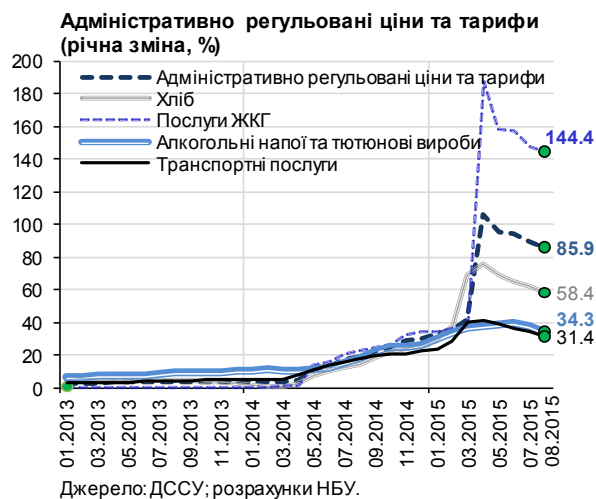
Стабілізація ситуації на валютному ринку, досить жорстка фіскальна та монетарна політика, низький споживчий попит стримували зростання базового ІСЦ, яке за серпень становило 0.2%. У річному вимірі базова інфляція уповільнилася до 42.4%. Додатковим стримуючим чинником було сезонне зниження цін за категорією “одяг та взуття” (на 1.2%). У цілому зниження цін на непродовольчі товари в серпні становило 0.3%.

ІЦВ у серпні знизився на 0.3%, у річному вимірі його зростання уповільнилося до 33%.

Зниження цін виробників у серпні насамперед пов'язано зі зниженням цін у **добувній промисловості (на 3.2%)**. Зокрема, знизилась ціна в добуванні сирової нафти та природного газу (на 5.5%), а також металевих руд (на 3.8%) на фоні відповідної цінової динаміки на зовнішніх ринках. Зокрема ціни на залізну руду на світових ринках у липні зменшилися на 16.4% у доларовому еквіваленті.

Також продовжили знижуватися ціни у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення (на 1.7%) та металургії (на 0.4%). Зниження цін у металургії пов'язано зі зменшенням цін по всьому ланцюгу виробництва, зокрема внаслідок тривалого зниження цін на зовнішніх ринках. Скорочення виробництва в металургії¹, яка є основним споживачем коксу, обумовило падіння цін у виробництві коксу.

Натомість у **переробній промисловості ціни дещо збільшилися – на 0.2%**, що зокрема пов'язано з подорожчанням вартості виробництва харчових продуктів (на 1.3%, зростання цін зафіксовано за всіма основними складовими).

¹ Зокрема, обсяг виробництва сталі в Україні за січень – серпень 2015 року згідно з оперативними даними знизився майже на 24% порівняно з відповідним періодом минулого року, коксу – на 30%.

Додаток

Зміна цінних індексів та внески компонентів у зміну ІСЦ та ЦВ*					
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)					
	частка ІСЦ, %	зміна за серпень		зміна за рік	
		зміна, %	внесок у зміну ІСЦ, в.	зміна, %	внесок у зміну ІСЦ, в.
Індекс споживчих цін	100.0	-0.8	-0.8	52.8	52.8
Базова інфляція	46.8	0.2	0.1	42.4	20.3
Небазова інфляція	53.2	-1.7	-0.9	62.7	32.5
сирі продукти	28.3	-3.5	-1.0	44.8	12.8
адміністративно регульовані тарифи та ціни	22.5	0.5	0.1	85.9	19.2
паливо	2.4	-1.1	0.0	25.6	0.6
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)					
Продукти харчування та безалкогольні напої, у т. ч.:	50.8	-1.7	-0.9	47.5	24.1
хліб та хлібопродукти	8.1	-0.3	0.0	62.1	5.0
хліб	3.0	-0.3	0.0	58.4	1.8
борошно пшеничне	0.5	-3.1	0.0	57.2	0.3
м'ясо та м'ясопродукти	11.6	2.9	0.3	34.0	4.0
риба та продукти з риби	3.5	-0.4	0.0	58.8	2.1
молоко	1.9	1.0	0.0	23.9	0.5
яйця	1.1	2.7	0.0	51.0	0.6
олія та жири	4.7	0.8	0.0	51.1	2.4
інші їстівні жири	1.1	3.6	0.0	43.8	0.5
фрукти	3.4	-17.2	-0.6	50.4	1.7
овочі	4.2	-16.2	-0.7	49.8	2.1
картопля	1.2	-13.3	-0.2	36.5	0.4
цукор	1.6	1.4	0.0	21.4	0.3
Алкогольні напої, тютюнові вироби	6.9	1.1	0.1	34.3	2.4
Одяг і взуття	7.1	-1.2	-0.1	31.9	2.3
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива, у т. ч.:	11.3	0.2	0.0	144.7	16.4
квартирна плата	1.3	0.6	0.0	7.0	0.1
гаряча вода	0.4	0.0	0.0	70.4	0.3
природний газ	2.3	0.0	0.0	453.4	10.4
центральне опалення	1.8	0.0	0.0	46.1	0.8
Транспорт	5.1	-0.3	0.0	31.8	1.6
паливо і мастила	2.4	-1.1	0.0	25.6	0.6
залізничний пасажирський транспорт	0.2	0.5	0.0	17.2	0.0
автодорожній пасажирський транспорт	1.6	0.2	0.0	34.0	0.6
Зв'язок	3.3	0.1	0.0	6.6	0.2
Освіта	1.3	0.1	0.0	18.3	0.2
<i>Інші</i>	<i>14.2</i>	<i>-</i>	<i>0.1</i>	<i>-</i>	<i>5.6</i>
Компоненти ЦВ					
	частка ЦВ, %**	зміна за серпень		зміна за рік	
		зміна, %	внесок у зміну ЦВ, в.	зміна, %	внесок у зміну ЦВ, в.
Індекс цін виробників	100.0	-0.3	-0.3	33.0	33.0
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	13.0	-3.2	-0.4	31.3	4.0
Добування кам'яного вугілля	3.2	0.1	0.0	25.4	0.8
Добування сирої нафти та природного газу	2.6	-5.5	-0.1	113.0	3.0
Добування металевих руд	6.1	-3.8	-0.2	1.5	0.1
Переробна промисловість	68.2	0.2	0.1	35.0	23.6
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.5	1.3	0.3	42.7	9.2
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	3.7	-1.7	-0.1	26.0	1.0
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	3.9	0.0	0.0	46.2	1.8
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	4.8	-0.2	0.0	37.7	1.8
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	19.2	-0.4	-0.1	31.1	6.0
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	3.2	0.1	0.0	11.8	0.4
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.8	-0.1	0.0	28.6	5.3

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків, наведених у таблицях, може не дорівнювати загальному значенню у зв'язку з округленнями.

** Частка компонентів у ЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2014 рік.